

VEREDELAAARS WILLEN WILDE PREI

Dr. Chris Kik gaat komende zomer zaad van wilde prei verzamelen in Griekenland. Aanleiding is het feit dat genenbanken weinig wilde varianten bezitten. Die zijn nodig om rassen te maken die bestand zijn tegen ziekten. De expeditie wordt medegefinancierd door veredelingsbedrijven.

De ziekteresistentie van groente wordt steeds belangrijker, omdat de Europese Commissie over enkele jaren een hele serie bestrijdingsmiddelen wil verbieden. En om resistentie in te kruisen, hebben veredelingsbedrijven wilde varianten nodig.

Kik, hoofdcurator bij het Centrum Genetische Bronnen Nederland (CGN), bracht afgelopen jaar in kaart hoeveel herkomsten van ui, prei en knoflook – alle van het geslacht *Allium* – de Europese genenbanken in bezit hebben. Voor knoflook kwam hij uit op drieduizend, voor ui op een veelvoud. ‘Mooie aantallen, maar het probleem is dat er weinig wilde verwanten bij zitten.’

De curator heeft zelf vijftien jaar ervaring met veredeling van *Allium* bij Plant Research International, en kent de beperkingen. ‘Uientelers moeten bijvoorbeeld veel spuiten tegen valse meeldauw. Nu is er maar één variant bekend in genenbanken die daar resistent tegen is. Dat zaad is een vermogen waard, want er worden miljoenen euro’s uitgegeven aan de bestrijding van valse meeldauw. Na zestien jaar veredelen is nu het eerste resistente gewas op de markt. Maar de genetische basis is smal. Je zou meer resistentiegenen willen hebben.’

Kik kan moeilijk in cijfers uitdrukken hoe beperkt het genetische reservoir van de collectie uien, knoflook en prei van CGN is. ‘Je weet niet wat je niet hebt.’ Om daar een beeld van te krijgen, loopt nu een Europees project waarbij genenbanken hun materiaal meer inzichtelijk voor elkaar maken. ‘Maar naast dit nuttige werk zal het altijd nodig zijn om te blijven verzamelen, want dat is de basis.’ Afgelopen jaar was Kik al in Centraal-Azië om wilde spinazie te zoeken. / **AS**